

Zhivko St. Yordanov,

EMPIRICAL RESEARCH OF INTERACTION BETWEEN BLGARIAN ARMED FORCES AND OTHER INSTITUTIONS IN THE PROTECTION OF INTERNAL SECURITY

Zhivko St. Yordanov

e-mail: sas_81@abv.bg

Abstract: *The internal security of a country is the most important for national security. That is why an empirical sociological research of the interaction between the armed forces and the other institutions was conducted in interest of the internal security of the Republic of Bulgaria. The subject of the study was the interaction between the various departments as a social relationship between them and their functioning in order to achieve a common goal of protecting the country's internal security.*

Keywords: *National security, Interior security, Counter terrorism, Military, Police, Interaction, Military operation, Police operation, Joint operations, Law, Law Enforcement, Research;*

ЕМПИРИЧНО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО МЕЖДУ ВЪОРЪЖЕНИТЕ СИЛИ И ОСТАНАЛИТЕ ИНСТИТУЦИИ ПРИ ЗАЩИТА НА ВЪТРЕШНАТА СИГУРНОСТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Живко С. Йорданов

Анализът на военните конфликти през последните петнадесет години показва, че те първоначално възникват при наличие на вътрешнодържавна криза, която застрашава сигурността на съответната страна. В следствие, след като държавата се окаже неспособна да се справи с това състояние, кризата лесно прераства във военен конфликт, като не рядко в конфликта се включват и други държави в региона или страни, които имат политически, икономически и други интереси в съответния регион или страна. Това показва, че с нарастващите глобализационни процеси вътрешната несигурност на една страна не остава затворена в рамките на обществото, а често прераства в регионална несигурност, която може да доведе до глобална криза[3], поради което вътрешната сигурност на една страна е от особена важност за нейното нормално съществуване.

Един от най-важните аспекти на защитата на сигурността е взаимодействието между различните структури, ангажирани с нея.[10] За изследване на този проблем в периода от 10.09.2018г. до 19.12.2018г. беше проведено емпирично социологическо изследване на взаимодействието между въоръжените сили и останалите институции в интерес на вътрешната сигурност на Република България. **Обект** на изследването беше взаимодействието между различните ведомства като обществени отношения между тях и тяхното функциониране за постигане на обща цел – защита на вътрешната сигурност на страната. **Целта** на изследването беше да се провери сте-

пента на взаимодействие между различните институции и евентуално да се докаже една от следните работни хипотези:

- съществуват добре урегулирани обществени отношения, с точни правила за взаимодействие, здрави взаимовръзки и ясни правомощия на различните органи в системата;
- не съществуват добре урегулирани обществени отношения, поради което няма точни правила за взаимодействие и ясни правомощия на различните органи в системата;
- съществуват добре урегулирани обществени отношения, с точни правила за взаимодействие, но без здрави взаимовръзки и ясни правомощия на различните органи в системата;
- не съществуват добре урегулирани обществени отношения, поради което няма точни правила за взаимодействие и ясни правомощия на различните органи и въоръжени сили, но въпреки това има изградени взаимовръзки, които значително подпомагат взаимодействието между институциите при изпълнение на съвместни задачи;

Изследването се проведе по методика за провеждане на емпирично изследване, публикувана в сборник с научни трудове с ISBN: 978-954-9681-89-5., която включва в себе си следните основни методи: наблюдение, анкета, беседа (интервю), решаване на тест (въпросник). По време на изследването бяха проверени емпирични индикатори като познаване на нормативната база; познаване на участниците в системата за национална сигурност; познаване на специфичните функции на службите за сигурност; познаване на правомощията на различните органи в системата; познаване на специфичните правомощия на военнослужещите и органите на МВР; съществуване на единни планове; постоянен обмен на информация и съвместимост на комуникационно-информационните системи (КИС) на различните структури; и наличие на единни тактики, техники и процедури и провеждане на съвместни мероприятия по обучение и подготовка. В изследването участваха структури на Въоръжените сили, Министерство на вътрешните работи, Държавна агенция за бежанците, Министерство на транспорта, съобщенията и информационните технологии и др.

Изследването се проведе на три етапа. Първият етап включва провеждане на анкета относно личностните характеристики на анкетиранияте, за да бъдат причислени към една от фокус групите съгласно методиката. Вторият етап се заключава в провеждане на беседа, в която участниците се приканват да дадат мнение по съответната проблематика, както и да запишат своите реални впечатления и препоръки от работата си с други институции извън ведомствата, в които работят. На третия етап участниците решават въпросник от 39 въпроса, като дават цифрово изражение на основните емпирични индикатори съответно от 1 до 3 или от 1 до 5. След това въпросниците се обработват, като се разделят на три фокус групи, на които отговорите влизат с различен коефициент на истинност в зависимост от опита, реално прослуженото време и реалното участие в съвместни действия (учения, тренировки, операции и т.н.т.). След провеждане на анкетиранияте и обработката на данните от въпросниците бяха показани следните резултати:

1. Резултати от проведената анкета:

По време на изследването бяха събрани общо 254 /двеста петдесет и четири/ анкетни карти, които бяха разделени в три фокус групи. Във фокус група № 1 съгласно методиката бяха определени 68 /шестдесет и осем/ анкетни карти, на които им беше даден коефициент на истинност 0,5 ($K_t = 0,5$) т.е. данните от техните въпросници следва да бъдат приети с известен резерв. В тази група влизат основно лица, които никога не са изпълнявали съвместни задачи и/или имат изключително малък професионален опит. Във фокус група № 2 бяха определени 120 /сто и двадесет/ анкетни карти, на които им е даден коефициент на истинност 0,7 ($K_t = 0,7$) т.е. данните от техните въпросници следва да бъдат приети за значително по-достоверни от предходната група. За да по-

паднат лица в тази група е необходимо да имат или голям брой съвместни дейности с други институции, или голям професионален опит, който да им позволява да бъдат запознати със съответната проблематика. В третата фокус група са включени останалите 66 /шестдесет и шест/ анкетни карти на анкетираните, които съчетават в себе си голям професионален опит, участие в съвместни дейности и високо ниво на познаване на теорията и практиката по въпроса на взаимодействието. Поради тази причина коефициента на истинност в техните въпросници е 0,9 ($K_t = 0,9$).

2. Резултати от проведените беседи:

Проведените беседи дадоха конкретни резултати относно взаимодействието между институциите и реалната ситуация относно проблемите, които са възникнали в реални ситуации на ниско тактическо ниво. Голям процент от анкетираните посочват като основен проблем липсата на комуникация между различните институции, непълната съвместимост между свързочните средства – като пример КИС на МО и КИС на МВР, липсата на единни понятия и изключително ограничен кръг от правомощия на Въоръжените сили и неясните правила за използване на сила от тях при участие в операции по защита на вътрешната сигурност. Така на пример поради този факт по време на груповото нарушаване на обществения ред от бежанци в центъра за настаняване от открит тип в Харманли военнослужещите от механизирания батальон в Хасково са въведени едва на втория ден, а в първия ден докато се чака идването на жандармерия и тежка техника от ЗЖУ–Пловдив в управлението на центъра остават блокирани работещите от ДАБ през целия ден. Освен това служители от центъра, които са участвали в курсове и обучения в други държави споделиха опит, според които някои бежански центрове (от полузакрит и закрит тип) се охраняват от Въоръжените сили (армия, военна полиция) или от съвместни военно–полицейски сили както и факта, че поради културните особености на лицата от Близкия изток и Африка последните имат значително по-голям респект към военните сили от колкото към полицейските сили и частните охранителни фирми. Въпреки това по време на събитията в Харманли е постигнато задоволително ниво на взаимодействие между различните институции, което е довело до бързото овладяване на ситуацията, недопускане на нейното нарастване и разпространение в града и последващо преследване на имигранти на територията на страната. След овладяването на масовите безредици в центъра високото ниво на взаимодействие води до изключително бързото отстраняване на последствията и възобновяване на нормалната работа в центъра за бежанци. Освен това в беседата болшинството анкетираните лица посочиха, че недостига на правомощия, липсата на обмен на информация или по-точно недостига на информация до оперативно-дежурните центрове и части, както и голямата централизация на някои дейности в голяма степен затруднява взаимодействието между различните звена, участващи в операция по защита на вътрешната сигурност.

Като цяло по-голямата част от анкетираните, независимо от институцията, в която работят, изразиха своето становище, че са необходими провеждането на повече съвместни мероприятия като занятия, тренировки и учения, по-добра комуникация между различните институции на различните нива, като е необходимо да се подобри разбирането за работата на институциите и в същото време да се определят ясни правила за употреба на сила и да се увеличат правомощията на въоръжените сили за участие в операции по защита на вътрешната сигурност.

3. Резултати от решаване на въпросника:

Решаването на въпросника показва сходни резултати с тези от проведената беседа с участниците в изследването. Чрез въпросника бяха определени емпиричните стойности на различните индикатори съгласно методиката, за да бъде доказана една от четирите хипотези. Според методиката една от четирите хипотези ще бъде доказана при следните стойности на емпиричните индикатори:

- Хипотеза 1 - **ИСТИНА** при : $E_1= 5; E_2= 1; E_3= 5; E_4= 1; E_5= 5; E_6= 5 \vee 2; E_7=5; E_8= 5;$
- Хипотеза 2 - **ИСТИНА** при : $E_1= 1; E_2= 2; E_3= 1; E_4= 2; E_5= 1; E_6= 1 \vee 3; E_7= 1; E_8= 1;$
- Хипотеза 3 - **ИСТИНА** при: $E_1= 5 \vee 4; E_2= 1 \vee 3; E_3= 5 \vee 4; E_4= 1 \vee 3; E_5=5 \vee 4; E_6= 1 \vee 3; E_7= 1 \vee 2; E_8= 1 \vee 2;$
- Хипотеза 4 - **ИСТИНА** при: $E_1=1 \vee 2; E_2= 2 \vee 3; E_3= 1 \vee 2; E_4= 2 \vee 3; E_5=1 \vee 2; E_6= 5 \vee 3; E_7=,5 \vee 4; E_8= 5 \vee 4;$

Стойностите на първият емпиричен индикатор за различните фокус групи бяха следните:

ТАБЛИЦА						
С РЕЗУЛТАТИТЕ НА ПЪРВА ФОКУС ГРУПА						
ЗА ЕМПИРИЧЕН ИНДИКАТОР "ПОЗНАВАНЕ НА НОРМАТИВНАТА БАЗА"						
Въпрос №	Отговор №					Всичко
	1	2	3	4	5	
1	26	5	36			67
2	27	16	15	6	4	68
4	37	3	27			67
7	17	20	21	4	4	66
9	5	19	23	4	14	65
10	19	16	16	11	4	66
Общо:	131	79	138	25	26	399
Общо в %	32,83	19,80	34,59	6,27	6,52	100,00

Таблица 1: резултати на първа фокус група за емпиричен индикатор №1

ТАБЛИЦА						
С РЕЗУЛТАТИТЕ НА ВТОРА ФОКУС ГРУПА						
ЗА ЕМПИРИЧЕН ИНДИКАТОР "ПОЗНАВАНЕ НА НОРМАТИВНАТА БАЗА"						
Въпрос №	Отговор №					Всичко
	1	2	3	4	5	
1	33	9	76			118
2	38	30	32	10	7	117
4	52	9	56			117
7	19	31	46	10	9	115
9	15	25	31	28	17	116
10	27	26	33	18	11	115
Общо:	184	130	274	66	44	698
Общо в %	26,36	18,62	39,26	9,46	6,30	100,00

Таблица 2: резултати на втора фокус група за емпиричен индикатор №1

ТАБЛИЦА						
С РЕЗУЛТАТИТЕ НА ТРЕТА ФОКУС ГРУПА						
ЗА ЕМПИРИЧЕН ИНДИКАТОР "ПОЗНАВАНЕ НА НОРМАТИВНАТА БАЗА"						
Въпрос №	Отговор №					Всичко
	1	2	3	4	5	
1	33	5	25			63
2	10	15	16	8	16	65
4	40	5	20			65
7	5	17	21	9	13	65
9	5	10	21	10	19	65
10	10	17	12	6	19	64
Общо:	103	69	115	33	67	387
Общо в %	26,61	17,83	29,72	8,53	17,31	100,00

Таблица 3: резултати на трета фокус група за емпиричен индикатор №1

От таблиците става ясно, че най-голям процент отговори е „**понякога**” или „**не мога да преценя**”. След като приложим коефициента за истинност се получават следните резултати:

$q_T = Q_n \times K_t$			17,29		
$Q_T =$	32,83	19,80	17,29	6,27	6,52

$q_T = Q_n \times K_t$			27,48		
$Q_T =$	26,36	18,62	27,48	9,46	6,30

$q_T = Q_n \times K_t$			26,74		
$Q_T =$	26,61	17,83	26,74	8,53	17,31

Таблица 4: резултати на фокус групите след изчисляване на Q_T за емпиричен индикатор №1

Тези стойности се поместват в обобщена таблица (таблица 5), в която се изчислява средната стойност на процента отговори по формулата:

$$(1) E_n = \frac{Q_{T1} + Q_{T2} + Q_{T3}}{3} \quad E_n \in (1: 5)$$

ТАБЛИЦА						
С РЕЗУЛТАТИТЕ НА ПЪРВИ ЕМПИРИЧЕН ИНДИКАТОР E_1						
ЗА ЕМПИРИЧЕН ИНДИКАТОР "ПОЗНАВАНЕ НА НОРМАТИВНАТА БАЗА"						
	ОТГОВОРИ					
	1	2	3	4	5	
Q_{T1}	32,83	19,80	17,29	6,27	6,52	
Q_{T2}	26,36	18,62	27,48	9,46	6,30	
Q_{T3}	26,61	17,83	26,74	8,53	17,31	
	28,60	18,75	23,84	8,09	10,04	
$E_1 =$	28,60					$E_1 = 1$

Таблица 5: обобщени резултати за стойността E_1 за емпиричен индикатор №1

От стойността на този емпиричен индикатор може да се направи извода, че според анкетиранията лица или не съществуват правни норми по въпроса или съществуващите правни норми в нормативните и административните актове не регулират изчерпателно дейностите на институциите за провеждане на съвместни операции по защита на вътрешната сигурност.

По аналогичен начин се изчисляват стойностите на останалите емпирични индикатори. Емпирични индикатори E_2 и E_3 показват познаването на ведомствата и учрежденията, които участват в системата за защита на националната сигурност. Докато индикатор E_2 показват познаването на органите на различните министерства, а индикатор E_3 показва познаването на специфичните структури като службите за сигурност в Република България. Обобщените стойности на тези индикатори са показани в следните таблици:

ТАБЛИЦА					
С РЕЗУЛТАТИТЕ НА ВТОРИ ЕМПИРИЧЕН ИНДИКАТОР E_2					
ЗА ЕМПИРИЧЕН ИНДИКАТОР "ПОЗНАВАНЕ НА УЧАСТНИЦИТЕ В СНС"					
	ОТГОВОРИ				
	1	2	3	4	5
Qт1	39,39	14,02	23,30		
Qт2	41,70	10,64	33,36		
Qт3	56,12	6,84	30,80		
	45,74	10,50	29,15		
$E_2 =$	45,74				$E_2 = 1$

Таблица 6: обобщени резултати за стойността E_2 за емпиричен индикатор №2

ТАБЛИЦА					
С РЕЗУЛТАТИТЕ НА ТРЕТИ ЕМПИРИЧЕН ИНДИКАТОР E_3					
ЗА ЕМПИРИЧЕН ИНДИКАТОР "ПОЗНАВАНЕ НА СЛУЖБИТЕ ЗА СИГУРНОСТ"					
	ОТГОВОРИ				
	1	2	3	4	5
Qт1	19,07	14,43	15,21	11,34	24,74
Qт2	12,28	12,87	23,05	17,37	24,10
Qт3	8,63	5,58	14,21	12,69	52,99
	13,33	10,96	17,49	13,80	33,95
$E_3 =$					33,95
					$E_3 = 5$

Таблица 7: обобщени резултати за стойността E_3 за емпиричен индикатор №3

От стойностите на тези емпирични индикатори може да се направи извода, че анкетираните лица познават институциите и техните органи, които участват в защита на вътрешната сигурност на Република България като познават не само основните министерства и ведомства, а и службите за сигурност в страната. Следователно с това е изпълнено едно от основните изисквания на взаимодействието–взаимно познаване между взаимодействащите структури[2].

Следващите два индикатора E_4 и E_5 определят до колко анкетираните познават правомощията на различните институции, както основните правомощия на въоръжените сили, органите на МВР, различните агенции в Министерство на транспорта и други така и на специфичните правомощия на различните институции. Техните стойности са показани в следващите две таблици:

ТАБЛИЦА					
С РЕЗУЛТАТИТЕ НА ЧЕТВЪРТИ ЕМПИРИЧЕН ИНДИКАТОР E_4					
ЗА ЕМПИРИЧЕН ИНДИКАТОР "ПОЗНАВАНЕ НА ПРАВОМОЩИЯТА..."					
	ОТГОВОРИ				
	1	2	3	4	5
QT1	20,75	19,00	39,50		
QT2	30,71	17,09	39,03		
QT3	51,89	19,39	22,96		
	34,45	18,49	33,83		
$E_4 =$	34,45				$E_4 = 1$

Таблица 8: обобщени резултати за стойността E_4 за емпиричен индикатор №4

ТАБЛИЦА					
С РЕЗУЛТАТИТЕ НА ПЕТИ ЕМПИРИЧЕН ИНДИКАТОР E_5					
ЕМПИРИЧЕН ИНДИКАТОР "ПОЗНАВАНЕ НА СПЕЦИФИЧНИТЕ ПРАВОМОЩИЯ"					
	ОТГОВОРИ				
	1	2	3	4	5
QT1	18,33	21,95	14,59	14,48	16,06
QT2	12,96	19,31	24,07	16,14	17,20
QT3	8,92	14,42	28,15	19,45	26,16
	13,40	18,56	22,27	16,69	19,80
$E_5 =$			22,27		$E_5 = 3$

Таблица 9: обобщени резултати за стойността E_5 за емпиричен индикатор №5

Стойностите на тези емпирични индикатори показват, че законите на страната дават основни правомощия на различните структури и техните органи, но не дават достатъчно правомощия за изпълнение на специфичните задачи по защита на вътрешната сигурност. Освен това понякога нормативната база позволява дублиране на правомощия и вменияване на задачи, които не са от ресора на съответното ведомство.

Останалите емпирични индикатори E_6 , E_7 и E_8 имат пряко отношение към взаимодействието между институциите и техните органи на ниско ниво. Индикатор E_6 показва дали има налични съвместни планове между отделните институции за извършване на съвместни дейности при различни кризи за защита на вътрешната сигурност. Стойностите на индикатора са определени в следната обобщена таблица:

ТАБЛИЦА					
С РЕЗУЛТАТИТЕ НА ПЕТИ ЕМПИРИЧЕН ИНДИКАТОР E_6					
ЗА ЕМПИРИЧЕН ИНДИКАТОР "НАЛИЧИЕ НА ЕДИННИ ПЛАНОВЕ"					
	ОТГОВОРИ				
	1	2	3	4	5
QT1	28,63	16,79	21,95	5,34	5,34
QT2	26,54	17,76	32,70	4,61	4,39
QT3	34,48	8,81	38,28	5,75	8,43
	29,88	14,46	30,97	5,23	6,05
$E_6 =$			30,97		$E_6 = 3$

Таблица 10: обобщени резултати за стойността E_6 за емпиричен индикатор №6

Според този индикатор няма разработени планове между различните институции и техните органи, или ако има такива то анкетиранията лица не са чували за тях. Като обобщение може да се посочи, че съвместен план се изготвя непосредствено преди конкретна операция, при което подчинените звена нямат достатъчно време и възможност да отработят дейностите по съответните планирани мероприятия.

Емпиричния индикатор E_7 показва до каква степен има обмен на информация между различните ведомства и до колко КИС на различните ведомства са съвместими по между си. Резултатите на този индикатор са поместени в следната таблица:

ТАБЛИЦА						
С РЕЗУЛТАТИТЕ НА ПЕТИ ЕМПИРИЧЕН ИНДИКАТОР E_7						
ЕМПИРИЧЕН ИНДИКАТОР "ПОСТОЯНЕН ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ"						
	ОТГОВОРИ					
	1	2	3	4	5	
QT1	20,08	18,94	15,72	13,26	16,29	
QT2	19,07	16,19	22,84	18,40	16,45	
QT3	18,39	8,05	22,61	16,09	31,38	
	19,18	14,39	20,39	15,92	21,37	
$E_7 =$					21,37	$E_7 = 5$

Таблица 11: обобщени резултати за стойността E_7 за емпиричен индикатор №7

Според стойността на този индикатор съществува постоянен обмен на информация между институциите и техните КИС са напълно съвместими. При резултатите на този индикатор наблюдаваме две аномалии. Първата аномалия е, че според въпросника съществува постоянен обмен на информация между органите на различните ведомства, а според данните от беседата обаче това не е така. Според беседата оперативните дежурни не само че не разполагат с цялата информация за дейностите на външните ведомства, а дежурните на различните ведомства почти не комуникират по между си освен при крайна нужда. Втората аномалия е, че докато според въпросника КИС са напълно съвместими, то според беседата КИС на различните ведомства изобщо не са съвместими. За да се определи кое е вярното твърдение на въпросника или резултатите от беседата следва да се прибегне до резултат от наблюдението на ведомствата и техните органи. Резултатите от наблюдението показват, че оперативните дежурни части и центрове не само че не обменят информация по между си, а често дори и не знаят конкретен начин за свързка между тях. Това се потвърждава от някои случаи, при които нареди от различни ведомства оперират в един и същ район, но поради липса на информация започват да си пречат по между си. Относно съвместимостта на КИС е ясно, че различните системи са съвместими, но не напълно. Това се обуславя от факта, че за да се свържат две свързочни средства от две различни системи по между си е необходимо да се прибегне до въвеждането на предварителен код за изход от съответната КИС или предварително трябва да се обменят радиочестоти в съответния УКВ или КВ диапазон и съответните позивни. Относно съвместимостта на КИС може би е възникнало заблуждение поради факта, че е възможно с щатните комуникационни средства на едно ведомство, при предварителна подготовка, да се свържем със съответните щатни средства на друго ведомство. Освен това съществуват инструкции като Инструкция № М-3 от 18 юли 2011 г. за взаимодействие между Министерството на отбраната и Министерството на вътрешните работи, обн. ДВ. бр.60 от 5 август 2011 г., изм. и доп. ДВ. бр.15 от 24 февруари 2015 г. и Инструкция № И-1 от 07 януари 2013 г. за условията, реда и организацията на взаимодействието между Военната полиция и структурите на Министерството на вътрешните работи, Обн. ДВ, бр. 7 от 25.01.2013 г., в сила от 25.01.2013 г. издадена от министъра на отбраната и министъра на вътрешните работи, които задължават ве-

домствата да обменят информация както между оперативно-дежурните центрове и части на високо ниво така и между оперативните дежурни на местно (областно и общинско) ниво.

Последният индикатор E_8 показва наличие на единни тактики техники и процедури за общи действия при операции за защита на вътрешната сигурност на Република България както и провеждане на съвместни занятия, учения и тренировки. Обобщените стойности за този индикатор са показани в следващата таблица 12:

ТАБЛИЦА						
С РЕЗУЛТАТИТЕ НА ПЕТИ ЕМПИРИЧЕН ИНДИКАТОР E_8						
ЕМПИРИЧЕН ИНДИКАТОР ЕДИННИ ТАКТИКИ, ТЕХНИКИ И ПРОЦЕДУРИ						
	ОТГОВОРИ					
	1	2	3	4	5	
QT1	25,93	21,61	18,76	10,02	4,91	
QT2	23,54	25,96	24,33	10,01	5,72	
QT3	25,86	26,86	24,71	13,50	6,08	
	25,11	24,81	22,60	11,18	5,57	
$E_8 =$	25,11					$E_8 = 1$

Таблица 12: обобщени резултати за стойността E_8 за емпиричен индикатор №8

Резултатите на този индикатор показват, че не се провеждат достатъчно съвместни мероприятия като занятия, учения и тренировки между отделните институции. Освен това няма еднакви тактики, техники и процедури за еднакви действия. Това води до липсата на здрави взаимовръзки между различните институции и техните органи и изключително затруднява взаимодействието между тях. Следователно при провеждане на съвместни мероприятия обикновено тактиките, техниките и процедурите се определят на място от ръководителите на групи и екипи.

Следователно емпиричните индикатори имат следните цифрови стойности:

$$E_1 = 1; E_2 = 1; E_3 = 5; E_4 = 1; E_5 = 3; E_6 = 3; E_7 = 5; E_8 = 1;$$

Стойностите на индикаторите най-много се доближават до третата хипотеза а именно: **съществуват добре урегулирани обществени отношения, с точни правила за взаимодействие, но без здрави взаимовръзки и ясни правомощия на различните органи в системата.** Два емпирични индикатора обаче не отговарят на тази хипотеза, това са индикатори E_1 и E_7 . За да бъде хипотеза 3 напълно изпълнена стойностите на на тези индикатори трябва да бъдат $E_1=4 \vee 5$, а $E_7=1 \vee 2$, т.е. нормативните и административните актове в Република България изчерпателно уреждат въпросите на взаимодействието и съответните органи познават своите правомощия, но въпреки това КИС не са съвместими по между си и няма обмен на информация между отделните институции. Резултатите от въпросника за съответните емпирични индикатори показват точно обратното или като стойности $E_1 = 1$ и $E_7 = 5$. Като се вземе предвид резултатите от въпросника и резултатите от проведената беседа и като се съпоставят с резултатите от проведеното наблюдение върху институциите и техните органи участващи в системата за защита на националната сигурност може да се направи извода, че съществуват нормативни и административни актове, които регулират тези обществените отношения свързани с взаимодействието но тази регулация не е изчерпателна и не позволява ясно дефиниране на различните правомощия на институциите при изпълнение на съвместни задачи, а КИС на различните ведомства не е напълно съвместима, а обмена на информация е в изключително ограничен обем, който често пъти е недостатъчен за изпълнение на съвместните задачи.

От изложените до тук факти може да се направи извод, че съществуват изградени обществени отношения по силата на правни норми, които обаче не са изчерпателно урегулирани, поради което липсват ясни и точни правила за взаимодействие, поради което липсват и здрави взаимовръзки между различните органи в системата.

References

1. ГОЦЕВ, Г. (2012). *Защита на сигурността и обществения ред: Учебник за студенти*. София: Академия на МВР. ISBN 978-954-348-082-1;
2. ГОЦЕВ, Г. (2016). *Защита на сигурността и общественият ред*, София: ВТИ,. ISBN 978-619-90682-0-5.
3. ГЕОРГИЕВ, Х. (2011). *Политика на сигурност на Република България в началото на 21 век: теоретични и приложни аспекти*, София: ISBN: 9789545356926;
4. ДЕЛИБЕЕВ, И. (1987). *Теория и методи на емпиричното социологическо изследване*, София: БКП.
5. КОСТАДИНОВ, К. (2018) *Теоретични основи на оперативното използване на ВМС*, София: ВА. ISBN 978-619-7478-12-9;
6. МИХАЙЛОВ, С. (1980). *Емпирично социологическо изследване*, София:
7. МС: *Инструкция № М-3 от 18 юли 2011 г. за взаимодействие между Министерството на отбраната и Министерството на вътрешните работи*, обн. ДВ. бр.60 от 5 август 2011, изм. и доп. ДВ. бр.15 от 24 февруари 2015 г;
8. МО и МВР: *Инструкция № И-1 от 07 януари 2013 г. за условията, реда и организацията на взаимодействието между Военната полиция и структурите на Министерството на вътрешните работи*, Обн. ДВ, бр. 7 от 25.01.2013 г., в сила от 25.01.2013 г. Издадена от министъра на отбраната и министъра на вътрешните работи
9. РАДИЛОВ, Д., КОСЕВА, Д. & РУСЕВ, Ч. (1996) *Въведение в статистиката*, Варна: Те-дИна.
10. СТОЯНОВ, Н. (2017) *Рискове и заплахи за сигурността на водната транспортно-преносна система*. Варна: Тера Балканика. ISBN 978-619-90844-0-3.